

Sygn. akt II CSKP 26/21

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marcin Krajewski

SSN Joanna Misztal-Konecka

Protokolant Anna Banasiuk

w sprawie z powództwa B. [...] spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa w W.

o oznaczenie wysokości świadczenia,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej

w dniu 28 stycznia 2021 r.

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 4 października 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odrzuca skargę kasacyjną,

**2. zasądza od B. [...] spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w G. na rzecz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w W.
kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka B. [...] sp. z o.o. z siedzibą w G. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...], którym oddalono apelację skarżącej w sprawie przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa o oznaczenie wysokości czynszu dzierżawy. W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniośł

o oddalenie skargi oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna, jako niedopuszczalna, podlegała odrzuceniu przez Sąd drugiej instancji (art. 398⁶ § 2 k.p.c.), a wobec jej nieodrzczenia - przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

Zgodnie z art. 398¹ § 1 *in principio* k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Ogólna zasada dopuszczalności skargi kasacyjnej jest w postępowaniu procesowym modyfikowana przez dwa rodzaje ograniczeń - *ratione valoris* (art. 398² § 1 k.p.c.) oraz *ratione materiae* (art. 398² § 2 k.p.c.). Wyrazem drugiego z tych ograniczeń jest wynikająca z art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c. niedopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o czynsz najmu lub dzierżawy.

Stanowisko w kwestii wykładni pojęcia sprawy „o czynsz” zostało ukształtowane na tle art. 393 pkt 3 k.p.c., który stanowił, że kasacja nie przysługuje w sprawach o czynsz najmu lub dzierżawy, a następnie kontynuowane w ramach stosowania art. 392¹ § 2 pkt 1 k.p.c., o jednobrzmiącej treści (postanowienia Sądu Najwyższego: z 17 kwietnia 1998 r., II CKN 587/97, z 10 czerwca 1999 r., III CKN 1237/98, z 18 grudnia 2002 r., III CK 347/02). W przytoczonych orzeczeniach wyrażono pogląd, zgodnie z którym sprawą o czynsz jest zarówno sprawa o świadczenie (np. zapłatę czynszu najmu lub dzierżawy), jak i sprawa o ustalenie stosunku prawnego lub o ukształtowanie - jeżeli przedmiotem ustalenia bądź ukształtowania ma być czynsz najmu lub dzierżawy. Przedstawiony wyżej kierunek wykładni jest aprobowany także w obecnym stanie prawnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 sierpnia 2006 r., III CSK 173/06, z 10 lutego 2011 r., IV CZ 124/10, z 3 lutego 2012 r., I CZ 4/12, z 28 sierpnia 2013 r., III CSK 176/13, z 5 grudnia 2013 r., V CSK 25/13; z 2 października 2014 r., IV CSK 71/14, z 8 października 2014 r., IV CSK 194/14, z 2 grudnia 2014 r., V CSK 286/14 i z 9 grudnia 2015 r., II CSK 14/15).

W określeniu przedmiotu sprawy decydujące znaczenie ma sformułowane przez stronę roszczenie w rozumieniu procesowym, tzn. żądanie oparte na twierdzeniach strony co do okoliczności faktycznych, z których miałyby dla niej wynikać określone uprawnienie, dochodzone przed sądem. Dla oceny tego, czy sprawa mieści się w jednej z kategorii wskazanych w art. 398² § 2 k.p.c., nieistotny jest zatem sposób obrony pozwanego oraz przedstawiane przez niego zarzuty, a nawet uznanie przez sąd drugiej instancji, że umowa najmu lub dzierżawy, z której wynikać mają należności czynszowe, została zawarta w okolicznościach uzasadniających ustalenie nieważności tej umowy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 marca 1999 r., III CZ 9/99, z 5 sierpnia 2011 r., IV CSK 138/11, z 2 października 2014 r., IV CSK 71/14 i z 19 czerwca 2020 r., V CSK 391/19).

W niniejszej sprawie powódka domagała się ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w zakresie wysokości czynszu dzierżawy; tak sformułowane żądanie stanowi zatem podstawę do zbadania dopuszczalności skargi kasacyjnej. O charakterze poddanego ocenie sądu roszczenia procesowego świadczy także wyraźne powołanie się przez skarżącą na zastosowanie art. 357¹ § 1 k.c., a w pozwie również na art. 700 k.c., dotyczący żądania obniżenia czynszu dzierżawy. W świetle przedstawionych wyżej racji skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu, jako wniesiona w sprawie o czynsz dzierżawy w rozumieniu art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c.

Na marginesie należy zauważyć, że odrębną podstawę do odrzucenia skargi kasacyjnej powódki stanowiło niewskazanie w niej zakresu zaskarżenia, to jest niespełnienie wymagania z art. 398⁴ § 1 pkt 1 *in fine* k.p.c., co również powinno było skutkować odrzuceniem tego środka zaskarżenia już przez Sąd Apelacyjny (art. 398⁶ § 2 *in medio* k.p.c.).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁶ § 3 *in principio* k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 *in fine* k.p.c. i 398² § 2 pkt 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).